

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la respingerea, ca fiind inadmisibilă, a cererii de revizuire depuse de
Valentina Șalamai,

în cauza de contencios administrativ, intentată de către Valentina Șalamai împotriva
Autorității Naționale de Integritate privind anularea actului de constatare,

împotriva deciziei din 20 decembrie 2024 a Curții Supreme de Justiție,

*(Dosarul nr. 3rh-3/25
nr. PIGD 2-21033079-01-3rh-27012025)*

Respingerea cererii de revizuire, ca fiind inadmisibilă. Cererea de revizuire nu se încadrează în temeiul art. 449 alin. b) din Codul de procedură civilă.

Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (G. Cazacu)
Curtea de Apel Chișinău (A. Minciuna, V. Negru, E. Palanciuc)
Curtea Supremă de Justiție (S. Procopciuc, I. Malanciuc, D. Stănilă)

02 aprilie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților cererea de revizuire depusă de Valentina Șalamai,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Ion Malanciuc,

Diana Stănilă, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. În data de 03 martie 2021 Valentina Șalamai a depus acțiune în ordinea contenciosului administrativ împotriva Autorității Naționale de Integritate, prin care a solicitat anularea actului de constatare nr. 30/15 din 10 februarie 2021.

2. În motivarea acțiunii Valentina Șalamai a indicat, că în data de 10 februarie 2021, de către Autoritatea Națională de Integritate a fost întocmit actul de constatare nr. 30/15, prin care s-a constatat că Valentina Șalamai, primar al comunei Călugăr, raionul Fălești, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese manifestat prin nedeclararea/neinformarea în termenul legal a conflictelor de interese, nesoluționarea conflictelor de interese reale, emiterea actelor administrative și încheierea/semnarea actelor juridice, fapt prin care a admis consumarea conflictelor de interese.

3. În opinia reclamantei inspectorul de integritate nejustificat a conchis că, aceasta a admis consumarea conflictelor de interese la angajarea fiului său în funcția de fochist la primărie, menționând că Serghei Șalamai a fost angajat în calitate de fochist la primărie prin dispoziția nr. 44-c din 12 noiembrie 2018, fiind încheiat și un contract individual de muncă în acest sens. Acest contract individual de muncă a fost încheiat pe o perioadă determinată și anume, perioada rece a anului, fiind indicată durata de la 12 noiembrie 2018 – 30 aprilie 2019. Angajarea lui Serghei Șalamai în funcția de fochist a fost determinată de necesitatea asigurării primăriei cu agent termic pe timp de iarnă, or, funcția de fochist nu este una râvnită, fluctuația angajaților fiind mare, dar dorința de a se angaja nu există printre locuitorii comunei.

4. Valentina Șalamai a susținut că, la angajarea lui Serghei Șalamai nu a urmărit scopul interesului personal, dar interesul public, cel de a nu admite încetarea activității angajaților din primărie pe timp de iarnă. Serghei Șalamai nu a fost favorizat prin remunerare diferită sau alte beneficii, fiind respectate normele și condițiile salarizării pentru toți angajații.

5. Reclamanta a menționat că, existența conflictului de interese real este determinată în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii, de întrunirea cumulativă a următoarelor condiții: dacă subiectul declarării deține interese personale sau dacă se vizează persoane ce-i sunt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și dacă se influențează sau poată fi influențată exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

6. Deși, în speță se constată întrunirea primului element constitutiv al conflictului de interese, deoarece, reclamanta a emis în calitate de primar dispoziția nr. 44-c din 12 noiembrie 2018, prin care a dispus angajarea fiului său în funcția de fochist, totuși, în condițiile în care din dispozițiile legale pertinente reiese că acțiunile/inacțiunile imputate reclamantei prin actul contestat sunt atribuite la categoria delictelor, pentru comiterea cărora legea instituie sancțiunile prevăzute, reclamanta urmează să beneficieze de efectele prezumției de nevinovăție.

7. Prin urmare, autorității pârâte îi revine sarcina de a dovedi că emiterea unui act administrativ și, subsecvent, încheierea contractului individual de muncă de către primar este capabilă să influențeze exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului.

8. În caz contrar, inexistența acestui element definitoriu a conflictului de interese real pasibil de sancționare pentru nedeclararea acestuia în termenul stabilit sau pentru realizarea consumată a acestuia, exclude competența delictului, inclusiv în contextul în care inspectorul de integritate nu a stabilit circumstanțele ce au precedat emiterea dispoziției prin prisma existenței sau lipsei unei favorizări a ocupării de către reclamantă a funcției de fochist în raport cu alți potențiali candidați.

9. A mai susținut reclamanta că, inspectorul de integritate nu a probat existența conflictului de interese real imputat, astfel că actul de constatare urmează a fi anulat, inclusiv pe motiv că lipsa delictului exclude posibilitatea survenirii răspunderii prevăzute de art. 23 din Legea nr. 133 din 17 iunie 2016 și de aplicare a sancțiunilor prevăzute de această normă în raport cu Valentina Șalamai.

10. La fel reclamanta a relatat că, actul de constatare contestat nu conține o analiză clară din care raționamente inspectorul de integritate concluzionează despre constatarea existenței în acțiunile reclamantei a unui interes personal rezultat din relațiile cu angajatul fochist la primărie, ci doar transcrie conținutul articolelor din lege, fără a da o analiză juridică prin prisma acțiunilor reclamantei.

11. În opinia Valentinei Șalamai lipsa motivării și expunerii clare a acțiunilor reclamantei, care au condiționat încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, actul de constatare este unul nemotivat și contrar dispozițiilor art. 31 și art. 118 din Codul administrativ.

12. Reclamanta a susținut că, nu a admis în exercitarea funcției de primar încălcarea regimului juridic cu privire la conflictele de interese, iar constatările inspectorului de integritate sunt eronate și contrare cadrului legal în vigoare.

13. Prin hotărârea din 12 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani s-a respins ca fiind neîntemeiată acțiunea depusă de către Valentina Șalamai împotriva Autorității Naționale de Integritate privind anularea actului de constatare nr. 30/15 din 10 februarie 2021 (f.d. 60, 68-76).

14. Hotărârea instanței de fond a fost contestată cu apel, în termen la 29 octombrie 2021 de către Valentina Șalamai, reprezentată de avocatul Natalia Bayram (f.d. 66).

15. Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 28 septembrie 2022 a admis apelul declarat de către Valentina Șalamai, a casat hotărârea din 12 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și a emis o nouă hotărâre, prin care a admis acțiunea înaintată de Valentina Șalamai, a anulat actul de constatare nr. 30/15 din 10

februarie 2021 întocmit de Autoritatea Națională de Integritate în privința Valentinei Șalamai. (f.d. 115,116-124).

16. Împotriva deciziei instanței de apel a depus recurs Autoritatea Națională de Integritate, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu emiterea unei noi hotărâri privind respingerea acțiunii înaintate de către Valentina Șalamai.

17. Prin decizia din 20 decembrie 2024 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul declarat de Autoritatea Națională de Integritate. Casată decizia din 28 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău cu emiterea unei noi decizii prin care s-a menținut hotărârea din 12 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

18. În motivarea cererii de revizuire revizuenta, invocând prevederile art. 449 lit. b) CPC, a indicat că Curtea Supremă de Justiție avea obligația de a expedia în adresa sa și a reprezentantului său, cu împuterniciri valabile, recursul înaintat, fapt ce nu s-a realizat, prin ce i-au fost încălcate drepturile sale. În acest sens, a menționat că în fața primei instanțe a fost reprezentată de avocatul Natalia Bayram, iar în fața Curții de Apel Chișinău a fost reprezentată de avocatul Veronica Pascal. Necătând la acest fapt, Curtea Supremă de Justiție a expediat recursul Valentinei Șalamai și avocatului Natalia Bayram prin intermediul poștei electronice și nu în adresa avocatului său la acel moment Veronica Pascal, fapt ce denotă că reclamanta nu a avut cunoștință despre examinarea recursului la Curtea Supremă de Justiție, prin ce i-a fost încălcat dreptul la apărare. A mai indicat că nu utilizează adresa electronică [salamai.valentina@gmail](mailto:salamai.valentina@gmail.com), la care i-a fost expediat recursul și nici nu a indicat-o în careva cerere, nefiind clar de unde a fost preluată. Cu excepția deciziei instanței de apel, nu a fost anunțată despre nicio acțiune pe marginea dosarului, nu a fost citată pentru a se prezenta la careva ședințe de judecată, nu i-au fost înmânate careva acte de procedură.

19. La data de 30 ianuarie 2025 Curtea Supremă de Justiție i-a notificat Autorității Naționale de Integritate copia cererii de revizuire cu posibilitate depunerii unei referințe.

20. Revizuirea s-a examinat fără înștiințarea participanților la proces, însă data și ora ședinței a fost plasată pe pagina web a Curții Supreme de Justiție. Astfel, Colegiul judiciar a decis inoportună invitarea acestora, întrucât argumentele expuse în cererea de revizuire au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței controlul actelor judecătorești contestate.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

21. Art. 195 Cod administrativ:

„procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171”.

22. Art. 449 lit. b) Codul de procedură civilă:

„revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuientului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei”

23. Art. 450 lit. b) Cod de procedură civilă

„cererea de revizuire se depune în termen de 3 luni din ziua în care persoana interesată a luat cunoștință de circumstanțele sau faptele esențiale ale cauzei care nu i-au fost și nu puteau să-i fie cunoscute anterior, dar nu mai târziu de 5 ani de la data rămânerii irevocabile a hotărârii, încheierii sau deciziei – în cazul prevăzut la art. 449 lit. b)”.

24. Art.451 alin.(1) Codul de procedură civilă

„cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art.447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art.449 și anexându-se probele ce le confirmă”.

25. Art.452 alin.(1¹) Codul de procedură civilă:

„dacă examinarea cererii de revizuire este de competența Curții Supreme de Justiție sau a instanței de apel, ședințele se desfășoară fără înștiințarea participanților la proces. Dacă instanța care examinează cererea de revizuire consideră necesară prezența participanților la proces, aceasta dispune înștiințarea lor.

26. Art.453 alin.(1) lit. a) Codul de procedură civilă,:

„după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă”.

MOTIVAREA INSTANȚEI

27. Studiind cererea de revizuire în raport cu materialele cauzei, Completul Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de revizuire urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă, din următoarele motive.

28. Completul Curții Supreme de Justiție specifică că în accepțiunea prevederilor art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă, prin circumstanțe, fapte noi, sau recent descoperite, urmează de înțeles acele circumstanțe sau fapte, care sunt *esențiale* judecării cauzei, adică care duc la apariția, modificarea sau stingerea drepturilor și obligațiilor civile, nu au fost cunoscute și nici nu puteau fi cunoscute revizuentului, și acestea trebuie să aibă putere decisivă asupra concluziei (hotărârii) instanței de judecată.

29. Verificând temeinicia motivelor de revizuire raportate la art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, Completul Curții Supreme de Justiție conchide că temeiurile invocate în cererea de revizuire împotriva deciziei din 20 decembrie 2024 a Curții Supreme de Justiție nu sunt concludente și rezidă din interpretarea greșită a acestor prevederi legale.

30. Argumentele aduse în susținerea cererii de revizuire nu constituie circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei, care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului anterior. Obiectul probației invocat în cererea de revizuire nu constituie fapte juridice, care duc la apariția, modificarea sau stingerea drepturilor și obligațiilor civile. În acest context, Colegiul denotă că revizuenta în argumentarea cererii de revizuire nu a invocat careva circumstanțe sau probe care ar putea fi raportate la temeiurile stabilite în norma procedurală. Or, faptele invocate trebuie să aibă importanță esențială pentru justa soluționare a cauzei, adică să aibă putere decisivă asupra concluziei instanței de judecată și să existe obiectiv până la pronunțarea hotărârii, fapt care la caz nu se atestă.

31. Revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare a hotărârii contestate, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate duce la încălcarea

principiului stabilității raporturilor juridice, care înseamnă că soluția definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată fără motive legale.

32. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate, iar competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare.

33. Colegiul observă că argumentele menționate de Șalamai Valentina în susținerea cererii de revizuire constituie, mai mult, o critică adusă anume procedurii de examinare de către Curtea Supremă de Justiție a recursului declarat de Autoritatea Națională de Integritate și nu se referă la fondul cauzei.

34. Astfel, motivele invocate întru susținerea cererii de revizuire nu relevă prin prisma art. 449 Cod de procedură civilă, careva temeuri legale ce ar justifica retractarea unei hotărâri judecătorești irevocabile.

35. Totuși, instanța de recurs consideră necesar a specifica referitor la critica adusă de revizuentă că, Curtea Supremă de Justiție nu i-ar fi comunicat nici ei și nici avocatului ei despre existența pe rolul Curții Supreme de Justiție a recursului declarat de Autoritatea Națională de Integritate, că nu i-a comunicat recursul, că nu a fost invitată la ședința de judecată desfășurată în cauza respectivă și că nu i s-a comunicat de către Curtea Supremă de Justiție decizia adoptată.

36. Or, la data de 24 noiembrie 2022 copia recursului depus de Autoritatea Națională de Integritate i s-a comunicat intimatului Valentina Șalamai pe adresa electronică a acestei identificate în lucrările dosarului, și anume: salamai.valentina@gmail.com. Adresa respectivă a indicat-o chiar reclamanta, expediind de pe această adresă electronică în adresa Curții de Apel Chișinău, cererea din 28 iunie 2022, prin care a cerut amânarea judecării cauzei pentru o altă dată (f.d. 104).

37. De asemenea, recursul i s-a comunicat și avocaților acesteia: Natalia Bayram și Iulian Pascari, pe adresele lor electronice menționate de aceștia în materialele dosarului: baa.vnvdefence@gmail.com și iuliuspascari@gmail.com.

38. Potrivit extrasului din posta electronică copia recursului a ajuns la destinatari, or expeditorul nu a primit un mesaj separat de la „Mail deliverysystem”, precum că a apărut o eroare tehnică sau neexpediere a actului pe poșta electronică, în cazul acestor erori tehnice, expeditorul va primi un mesaj separat de la „Mail deliverysystem” conform căruia operatorul poștal va explica cauzele care au stat la baza returnării mesajului către expeditor. De regulă, acesta este informat că transmiterea mesajului nu a fost posibilă, deoarece adresa nu a fost găsită sau ea nu poate primi e-mailuri.

39. Prin urmare, din considerentele că, în dosar exista menționată personal de către intimata Valentina Șalamai adresa sa electronică pentru corespondență, că o înștiințare despre schimbarea acestei adrese sau despre indicarea unei alte adrese de contact intimata nu a prezentat, Curtea Supremă de Justiție corect a procedat expediindu-i copia recursului pe adresa electronică menționată mai sus, chestiune care s-a adevărit a fi corectă prin prisma faptului că copia recursului expedit intimatului pe adresa menționată nu s-a returnat expeditorului cum menționea „Mail deliverysystem”, deci recursul a ajuns la destinatar.

40. Or, art. 96 alin. (1) și (2) a Codului administrativ prevede o astfel de formă de notificare, instanța alegând-o ca cea mai adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor.

41. Referitor la invocarea revizuitei privind pretinsa neînștiințare a avocatului acesteia, Veronica Pascal, Completul Curții Supreme de Justiție menționează că avocatul Veronica Pascal la data de 28 septembrie 2022, a reprezentat-o pe Valentina Șalamai în cadrul Curții de Apel Chișinău, la examinarea cauzei, însă mandatul seria MA, nr. 1670939, pe verso nu deține inserarea condițiilor obligatorii ale formularului mandatului și anume sunt lipsă împuternicirile avocatului, numele și prenumele clientului precum și semnătura clientului. Iar, mandat cu împuterniciri depline, avocatul Veronica Pascal nu are anexat la dosar, din care considerente în adresa acesteia nu s-a expedit copia recursului.

42. Materialele dosarului demonstrează că împuterniciri depline au fost acordate de intimata Valentina Șalamai doar avocaților Natalia Bayram și Iulian Pascari, conform mandatelor acestora. Prin urmare, anume lor Curtea Supremă de Justiție a expedit copia recursului la data de 24 noiembrie 2009, odată cu expedierea recursului către intimată. Iar, în adresa Curții Supreme de Justiție nu au intervenit nici avocații și nici însăși intimata ca să înștiințeze despre faptul că respectivii avocați n-o mai reprezintă, că și-a schimbat avocații și care este acel avocat împuternicit de ea căreia să i se expedieze actele de procedură.

43. Deci, Valentina Șalamai care a fost înștiințată la data de 24 noiembrie 2022 despre existența pe rolul Curții Supreme de Justiție a recursului depus de Autoritatea Națională de Integritate și despre dreptul de a formula o referință asupra acestuia, nu a anunțat instanța de recurs că a reziliat contractul cu avocatul Natalia Bayram, că avocatul ei este altul decât Natalia Bayram și Iulian Pascari, în condițiile în care avocatul Veronica Pascal nu a fost împuternicită de intimată cu împuterniciri depline, decizia adoptată s-a expedit avocatului Natalia Bayram care deține împuterniciri depline de reprezentare a intimatei inclusiv la Curtea Supremă de Justiție (or, mandatul avocatului Iulian Pascari indică asupra împuternicirilor acordate de intimată doar pentru Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, iar, mandatul avocatului Veronica Pascal atestă lipsa împuternicirilor de reprezentare a intimatei).

44. La rândul său, obligația intimatei Valentina Șalamai de a se documenta personal cu decizia adoptată de Curtea Supremă de Justiție pe cauza dânzei rezultă din prevederile art. 102 alin. 4¹ a Codului de procedură civilă, care menționează că, participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară. Deci, legea nu obligă instanța la înștiințarea asupra actelor de procedură efectuate la o dată ulterioară datei primei înștiințări, fiind de obligația părții de a se documenta, la intervale rezonabile, de soarta dosarului în care este vizat.

45. Cu referire la faptul că nu a fost invitată intimata la ședința de judecată desfășurată al Curtea Supremă de Justiție, se menționează că pe caz nu a fost desfășurată ședința publică, unde intimata să fie invitată. Or, art. 247 Cod administrativ prevede că, recursul considerat admisibil se examinează fără înștiințarea și audierea participanților la proces, cu excepția recursului în care se invocă întemeiat art. 245¹ alin.(1) lit.b) și d).

Completul poate decide și în alte cazuri invitarea participanților în ședință pentru a se pronunța cu privire la recursul considerat admisibil.

46. Reieșind din considerentele menționate și având în vedere că argumentele invocate de revizuenta Valentina Șalamai în cererea de revizuire depusă împotriva deciziei din 20 decembrie 2024 a Curții Supreme de Justiție nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 449 lit. b) Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă.

47. Ținând cont de art 195 Cod administrativ, art. 270, art. 453 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Valentina Șalamai, împotriva deciziei din 20 decembrie 2024 a Curții Supreme de Justiție, în cauza de contencios administrativ, intentată de către Valentina Șalamai împotriva Autorității Naționale de Integritate privind anularea actului de constatare.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă